

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑล
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

A Model of Administrators Leadership Development for Effective
Schools In the Northeast Catholic Diocese In the Digital Age

จักรี พันธุ์สมบัติ¹ กรองทิพย์ นาควิเชตร² ไพศาล หวังพานิช³
มานะ สิ้นจรวงษานนท์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล มีขั้นตอนการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย จากตำรา หนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งในและต่างประเทศ และศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน จำนวน 5 โรงเรียน ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group) จำนวน 9 ท่าน และระยะที่ 3 การศึกษาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยสอบถามผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง และได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 132 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1) คุณธรรมตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก 2) การมีวิสัยทัศน์ 3) การคิดเชิงกลยุทธ์และการบริหารเชิงรุก 4) สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) การพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพ 6) การมีมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม 7) การเสริมพลังและสร้างแรงบันดาลใจ และ 8) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

¹ นักศึกษาลัทธิปริญาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

³ รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

⁴ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผลของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) สาระสำคัญของรูปแบบ ได้แก่ (1) คุณธรรมตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก (2) การมีวิสัยทัศน์ (3) การคิดเชิงกลยุทธ์และการบริหารเชิงรุก (4) สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (5) การพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพ (6) การมีมนุษยสัมพันธ์ และการทำงานเป็นทีม (7) การเสริมพลังและสร้างแรงบันดาลใจ และ (8) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) แนวทางนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จ

3. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยภาพรวม มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ หลักการและเหตุผลของรูปแบบ ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ แนวทางนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และสาระสำคัญของรูปแบบ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน, โรงเรียนคาทอลิก, ยุคดิจิทัล

Abstract

The purpose of the research was to study a model of administrators leadership development for effective schools in the Northeast Catholic Diocese in the digital age. There were three Phases of research; Phase 1 : A studies of characteristic of administrators leadership for effective schools in the Northeast Catholic Diocese in the digital age from theoretical concepts and research from textbooks, printed materials, publications and electronic media both in and outside the country. The empirical data were collected by interviewing five school administrators who received Royal Academy Award. Phase 2 : Development a model of administrators leadership development for effective schools in the Northeast Catholic Diocese in the digital age by drafting a model of administrators leadership development and focus group 9 experts. Phase 3 : Studies the suitability and feasibility a model of administrators leadership development for effective schools in the Northeast Catholic Diocese in the digital age by questioning administrators sample query and get back a total of 132 copies.

The research findings were as follows;

1. The characteristic of administrators leadership for effective schools in the Northeast Catholic Diocese in the digital age consists of 1) the characteristic based on the Catholic Education identity 2) vision 3) strategic thinking and proactive management 4) capacity of information technology and communication 5) development of knowledge professional competence 6) human relations and teamwork 7) empowerment and inspire and 8) leadership change

2. A model of administrators leadership development for effective schools in the Northeast Catholic Diocese in the digital age consists of 1) principles and rationale 2) objectives 3) main points which consisted of (1) the characteristic based on the Catholic Education identity (2) vision (3) strategic thinking and proactive management (4) capacity of information technology and communication (5) development of knowledge professional competence (6) human relations and teamwork (7) empowerment and inspire and (8) leadership change 4) model implementation and 5) model evaluation.

3. A model of administrators leadership development for effective schools in the Northeast Catholic Diocese in the digital age as a whole aspect suitability and feasibility at the highest level. When considering each element found that suitability and feasibility at the highest level ranking from principles and rationale, model evaluation, objectives, model implementation and main points.

Keywords: Administrators leadership, Catholic Schools, Digital Age

บทนำ

จากสังคมยุคอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 19 และ 20 เปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมยุคความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ในทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน พลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยียุคดิจิทัลส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเป็นทวีคูณ (สมหมาย อ่ำดอนกลอย, 2556 : 1) ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในด้านการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งหน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชนต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงเพื่อยืนหยัดแข่งขันกับนานาประเทศทั่วโลกให้ได้ ดังนั้นความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยีการผลิตจึงอยู่ในระดับที่สูง ผู้นำเป็นผู้ที่บทบาทสำคัญที่สุดในการนำพาองค์กรไปสู่

ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด (สมรัตน์ สวยศุท, ม.ป.ป : 1) ภายใต้เงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วโดยอาศัย “ภาวะผู้นำ” ซึ่งต้องใช้ศิลปะจูงใจให้ผู้อื่นทำในสิ่งที่ต้องการให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเต็มใจ (ดุชฎีรัตน์ โกสุมภ์ศิริ, 2558 : 1) (สุเมธ แสงนิมมวล, 2552 : 10)

ภาวะผู้นำเปรียบเสมือนอาวุธประจำกายของผู้บริหารที่จะเป็นตัววัดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงาน เป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งต่อการบริหารงาน ต่อผู้ร่วมงาน ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ต่อสถาบันและต่อความสำเร็จขององค์กร ทั้งนี้เพราะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน เป็นตัวแทนองค์กรและเป็นแกนนำแห่งพลังร่วมของบุคคลในองค์กร ความสามารถและลักษณะของผู้นำมีส่วนสัมพันธ์อย่างมากกับคุณภาพและความก้าวหน้าขององค์กร ในการสะท้อนประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น (พิเชษฐ วรงค์เกียรติขจร, 2553 : 42) สำหรับยุคที่กระแสโลกาภิวัตน์ครอบคลุมทั่วโลก มีการแข่งขันอย่างรุนแรงในทุกภาคส่วน ผู้นำมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำองค์กรให้สามารถที่จะเทียบเคียงสมรรถนะกับองค์กรอื่นและเพื่อความได้เปรียบในเชิงแข่งขันที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องยึดยุทธศาสตร์เป็นสำคัญและขับเคลื่อนเพื่อมุ่งไปสู่ผลสำเร็จตามเป้าหมาย (เมธี ฉายอรุณ และคณะ, 2557 : 3)

สำหรับการศึกษาคาทอลิกมีพันธะผูกพันในการให้การศึกษอบรมกระตุ้นให้นักเรียนฝึกฝนสติปัญญา โดยอาศัยการทำความเข้าใจและมีความคิดสร้างสรรค์ ช่วยนักเรียนให้สามารถค้นหาความหมายและสัจธรรมจากประสบการณ์ของตน (สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2556: 35) โรงเรียนคาทอลิกจัดการศึกษากล่อมเกลาด้านจิตวิญญาณให้กับเด็ก ค้นหาวิธีการและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คงไว้ซึ่งความเป็นเลิศทางวิชาการ (วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์, 2553: 208-209) นำนักเรียนให้พัฒนาบุคลิกภาพ เพิ่มพูนวุฒิภาวะ สามารถใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความหมาย พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจและจิตวิญญาณที่มีคุณภาพ ผสมกลมกลืนกันในความเป็นมนุษย์แท้ ให้การหล่อหลอมความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกมิติ (สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิกประเทศไทย, 2556: 90) หล่อหลอมให้นักเรียนเป็นผู้มีความรัก ความเมตตา เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น นักเรียนเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ดำรงตนอยู่ในความจริง กล่าวหาญที่จะทำสิ่งที่ถูกต้องและเที่ยงตรง เป็นผู้มีความกตัญญูรู้คุณ ตระหนักในความดีที่ผู้อื่นมอบให้ตน พร้อมตอบแทนคุณในทุกโอกาส นักเรียนเป็นผู้มีความพอเพียง มีภูมิคุ้มกัน พอใจในสิ่งที่ตนเป็นและมี ประหยัดอดออม มีชีวิตอยู่อย่างเรียบง่ายและมีความสุข นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรักกันฉันพี่น้อง เคารพในความแตกต่างทางความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรม และมุ่งความเป็นเลิศ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน พัฒนาสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามศักยภาพ (สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2555 : 8-9) และเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของการศึกษาดังกล่าว จำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีภาวะผู้นำซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาองค์กร เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้

กำหนดทิศทางการทำงาน กระตุ้นจูงใจให้ผู้ตามเกิดความเชื่อมั่น และยินดีปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กัญชพร ศรมณี, 2556 : 86)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้วิจัยต้องพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล เพื่อใช้เป็นรูปแบบในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกเพื่อการบริหารงานของผู้บริหารมีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงยุคใหม่ การบริหารจัดการงานทุกระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง สามารถตอบสนองต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ และพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล
3. เพื่อศึกษาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยจากตำรา หนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งในและต่างประเทศ และศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนมารีย์อนุสรณ์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โรงเรียนอัสสัมชัญ อุบลราชธานี อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนอาเวมารีอา อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี โรงเรียนอาเวมารีอาอำนาจเจริญ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ และวิทยาลัยเทคโนโลยีมารีย์บริหารธุรกิจ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล โดยร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน และจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group) จำนวน 9 ท่าน

เพื่ออภิปรายร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ระยะที่ 3 การศึกษาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยสอบถามผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้บริหารกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน และสรุปเป็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประกอบด้วย 1) คุณธรรมตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก 2) การมีวิสัยทัศน์ 3) การคิดเชิงกลยุทธ์และการบริหารเชิงรุก 4) สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร 5) การพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพ 6) การมีมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม 7) การเสริมพลังและสร้างแรงบันดาลใจ และ 8) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

2. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผลของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) สาระสำคัญของรูปแบบ ได้แก่ (1) คุณธรรมตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก (2) การมีวิสัยทัศน์ (3) การคิดเชิงกลยุทธ์และการบริหารเชิงรุก (4) สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (5) การพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพ (6) การมีมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม (7) การเสริมพลังและสร้างแรงบันดาลใจ และ (8) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4) แนวทางนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จ

3. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล โดยภาพรวม มีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า มีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ หลักการและเหตุผลของรูปแบบ ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ แนวทางนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ สาระสำคัญของรูปแบบ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประกอบด้วย คุณธรรมตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก การมีวิสัยทัศน์การคิดเชิงกลยุทธ์และการบริหารเชิงรุก สมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร การพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านวิชาชีพ การมีมนุษยสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม การเสริมพลังและสร้างแรงบันดาลใจ และการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมาคมการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย (2555 : 8-9) ที่เสนอว่า คุณธรรมตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ประกอบด้วย การมีความรัก ความเมตตา เคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต ดำรงตนอยู่ในความจริง กล่าวหาสิ่งที่ถูกต้องและเที่ยงตรง การมีความกตัญญูรู้คุณ ตระหนักในความดีที่ผู้อื่นมอบให้ตน พร้อมตอบแทนคุณในทุกโอกาส มีความพอเพียง มีภูมิคุ้มกัน พอใจในสิ่งที่ตนเป็นและมีประหยัคดอดอม มีชีวิตอยู่อย่างเรียบง่ายและมีความสุข การรักกันฉันพี่น้อง เคารพในความแตกต่างทางความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรม และการมุ่งความเป็นเลิศ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน พัฒนาสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามศักยภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ ธัญวิทย์ ศรีจันทร์, สิริฉันทน์ สติกรกุล เตชพาหพงษ์ และปทีป เมธาคุณวุฒิ (2559 : 1) ที่วิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย การมีคุณธรรมและจริยธรรม การสร้างแรงจูงใจ สร้างแรงบันดาลใจ การมีวิสัยทัศน์ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง กล่าวตัดสินใจ กล่าวคิด กล่าวพูด กล่าวทำ การมีทักษะในการสื่อสาร การทำงานเชิงรุกเพื่อบรรลุเป้าหมาย และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทีมงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมหมาย อ่าดอนกลอย (2556 : 6) ที่ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล พบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล ประกอบด้วย การนำการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการกำหนด ยุทธศาสตร์และการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารต้องนำยุทธศาสตร์ การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมแก้ปัญหาต่างๆ ในองค์กร การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการ การใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการบริหารจัดการ โดยคำนึงถึงการบรรลุผลในวิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ของโรงเรียนเป็นหลัก การยึดหลักคุณธรรมในการบริหาร การมีความเชื่อมั่นในตนเอง การเป็นผู้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอและการเป็นผู้นำทางและสร้างแรงบันดาลใจและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยยนต์ เพาพาน (2559 : 306) ที่ศึกษาผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในยุคดิจิทัล พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การมีความสามารถทางวิชาการ การสื่อสาร และเทคโนโลยี การเป็นนักคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการประกอบการ การสร้างพลังและแรงบันดาลใจเชิงบวก การเป็นตัวอย่างที่ดี และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

2. ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผลของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) สาระสำคัญของรูปแบบ 4) แนวทางนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อริสา นามวงศ์พรหม (2559 : 141-142) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผลของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผลของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) สาระสำคัญของรูปแบบ 4) แนวทางนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ 5) เงื่อนไขของรูปแบบสู่การปฏิบัติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรองทิพย์ นาควิเชตร และคณะ (2557 : 41-42) ที่ศึกษารูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนพบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำนักศึกษ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำ 3) กระบวนการดำเนินงาน 4) การประเมินผลการใช้รูปแบบ 5) แนวทางนำรูปแบบสู่การปฏิบัติ และ 6) ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายทอง ไตรระวิภาค (2558 : 173-174) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) จุดประสงค์ 3) องค์ประกอบการพัฒนา และ 4) วิธีการพัฒนา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พันธุ์ทิภา สร้างช่าง และคณะ (2558 : 79) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสำหรับผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 1) หลักการแนวคิด 2) ระบบของรูปแบบ 3) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ

3. ผลการศึกษาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัล พบว่า โดยภาพรวม รูปแบบมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิจิตา สุขทั่วญาติ และคณะ (2559 : 10) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในทศวรรษหน้าของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการศึกษาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ พบว่า โดยภาพรวม รูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับสูงมากที่สุด และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับสูงมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อริสา นามวงศ์พรหม (2559 : 144) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือตอนบน ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวม รูปแบบมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรอินทร์ คลองมิ่ง (2557:

175) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวม รูปแบบมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน (2555 : 197) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวม รูปแบบมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัจจา ศรีเจริญ (2557 : 203) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในเขตจังหวัดชายแดนของประเทศไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวม รูปแบบมีความถูกต้อง ความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลทั้ง 8 องค์ประกอบ เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่โรงเรียนคาทอลิก ศึกษาธิการจังหวัด และกระทรวงศึกษาธิการสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการพัฒนาให้ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลมีลักษณะภาวะผู้นำดังกล่าว

1.2 ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ดังนั้น โรงเรียนคาทอลิก ศึกษาธิการจังหวัดและกระทรวงศึกษาธิการสามารถนำไปเป็นรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัลที่ตั้งอยู่ภูมิภาคต่างกันและที่มีขนาดแตกต่างกัน

2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัลในสังกัดอื่นๆ

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนการนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัลไปดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กรองทิพย์ นาวิเชตร และคณะ. (2557, ธันวาคม). รูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้มนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.). 20(2) : 41-42.
- กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน. (2555). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัญชพร ศรีมณี. (2556, พฤษภาคม). การพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อประสิทธิผลขององค์การยุคการเปลี่ยนแปลง. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.). 19(1) : 86.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559, มกราคม-มิถุนายน). ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. การประชุมวิชาการระดับชาติครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน : ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21. 12(1) : 306.
- ดุขฎีรัตน์ โกสุมภ์ศิริ. (2558). บทความทางวิชาการ เรื่อง ภาวะผู้นำแบบดุลยภาพภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : <http://leader1234.blogspot.com/2015/09/21-scholarly-article-equilibrium.html> เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2559.
- ธัญวิทย์ ศรีจันทร์, สิริฉันท สติรกุล เตชพาหพงษ์ และ ปทีป เมธาคณวุฒิ. (2559, พฤษภาคม-สิงหาคม). วิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย. 29(2) : 1.
- พันธ์ทิภา สร้างข้าง และคณะ. (2558, กรกฎาคม-กันยายน). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสำหรับผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 9(3) : 79.
- พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติขจร. (2553). ผู้นำ...การบริหาร...ยุคใหม่. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.
- เมธี ฉายอรุณ และคณะ. (2557). ภาวะผู้นำด้านการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการองค์กรอัจฉริยะเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืนของผู้บริหารระดับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 20(3) : 3.
- วิหิตา สุขท้วญาติ และคณะ. (2559). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในทศวรรษหน้าของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร. 18(1) : 10.

- วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์. (2553). **เพื่อกล่อมเกลานักเรียนให้เป็นคนดี เก่ง เป็นสุข และมีชีวิตเพื่อผู้อื่น.** ใน การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย สิงหาคม 2552 – กรกฎาคม 2553. กรุงเทพฯ: สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย). หน้า 56-65.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2555). **ก้าวไปข้างหน้าด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ปี ค.ศ. 2012-2015.** กรุงเทพฯ: สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2556). **อัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก (ฉบับปรับปรุง ค.ศ. 2013).** กรุงเทพฯ : สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย,
- สมรัตน์ สวยสุด. (ม.ป.ป). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์อำนวยการเครือข่ายภูพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.** บทความวิจัย ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนอร์ท. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สมหมาย อ้าดอนกลอย. (2556, มกราคม-มิถุนายน). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21.** (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม) **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.** 7(1) : 6.
- สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย). (2556). **หลักการเบื้องต้นของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก.** ในการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย. สิงหาคม 2555 – กรกฎาคม 2556. กรุงเทพฯ : สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก. หน้า 90-97.
- สัจจา ศรีเจริญ. (2557). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในเขตจังหวัดชายแดนของประเทศไทย เพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.** วิทยานิพนธ์ การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง).
- สายทอง ไตรระวิภาค. (2558). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3.** การศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อรอินทร์ คลองมิ่ง. (2557). **ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- อริสา นามวงศ์พรหม. (2559). **รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือตอนบน.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.